Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 19 listopada 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-18/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 19 listopada 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 – 2031

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie
projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 - 2031, wnosząc jednocześnie uwagi sformułowane w poniższym uzasadnieniu

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię o projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 - 2031, zawartym w zarządzeniu Nr 171/25 Wójta Gminy Grabowo z dnia 7 listopada 2025 r. (data wpływu do RIO: 13.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Grabowo na 2026 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 172/25 Wójta Gminy Grabowo z dnia 7 listopada 2025 r.

Przedłożony projekt uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 - 2031 spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83). Podstawowe wartości przyjęte dla roku 2026 znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu na 2026 rok i są z nim zgodne.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 34.767.410,48 zł (w tym dochody bieżące: 22.774.500,00 zł; dochody majątkowe: 11.992.910,48 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 37.460.661,12 zł (w tym wydatki bieżące: 22.164.411,12 zł; wydatki majątkowe: 15.296.250,00 zł).

Gmina Grabowo planuje na 2026 rok deficyt budżetu w wysokości 2.693.250,64 zł, który ma być pokryty przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów w kwocie 1.850.000 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł, wolnymi środkami w kwocie 736.879 zł oraz przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 91.371,64 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6, 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Łączna planowana w projekcie kwota przychodów wynosi 3.343.250,64 zł, w tym niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł, wolne środki w wysokości 736.879 zł, przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 91.371,64 zł oraz kredyty w wysokości 2.500.000 zł. Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów określono na poziomie 650.000 zł.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 843.250,64 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Z określonych w projekcie WPF wartości wynika, iż w roku 2026, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku budżetowym 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,12% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały 2025 r., który stanowi 13,61% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi13,62%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem (uwzględniając ustawowe wyłączenia) będzie kształtował się na następujących poziomach: rok 2027 – 7,99%; rok 2028 – 5,99%; rok 2029 – 5,20%; rok 2030 – 2,68%; rok 2031 – 2,23%.

Przyjęte w prognozie założenie zachowania powyższej relacji oparte jest przede wszystkim (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) na założeniu osiągania w latach 2026 - 2031 tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) oraz na wyłączeniach rat spłat wraz z odsetkami zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (w odniesieniu do planowanych wskaźników spłat). Mając na względzie konstrukcje budżetów w latach poprzednich, z których wynika, iż Gmina Grabowo realizowała zadania inwestycyjne przy współudziale ze środków z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający przyjmuje założenie, że kwoty wyłączeń rat spłat oraz odsetek zostały określone zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych.

Gmina Grabowo zamierza spłacać planowany do zaciągnięcia oraz zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2031 roku, począwszy od 2027 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania zadłużenia j.s.t.). Według założeń przedłożonego projektu WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2027 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa kwota zadłużenia ma wystąpić w projektowanym okresie wieloletniej prognozy finansowej na koniec 2026 r. w wysokości 3.700.000 zł, w pozostałym okresie jej wielkość ma sukcesywnie maleć. Kwota długu na koniec roku 2026 w stosunku do planowanych dochodów ogółem wyniesie 10,64%.

W projektowanym budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 610.088,88 zł, natomiast w pozostałym okresie, tj. 2027 – 2031 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na poziomie: rok 2027 kwota 710.088 zł, lata 2028 – 2030 wartość stała w wysokości 610.088 zł, rok 2031 kwota 560.088 zł.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2019 – 2025 wynosiła odpowiednio:

- *wykonanie 2019* *1.643.660,81 zł;*
- *wykonanie 2020* *1.871.836,14 zł;*
- *wykonanie 2021* *773.994,06 zł;*
- *wykonanie 2022* *3.207.743,88 zł;*
- *wykonanie 2023* *1.135.866,65 zł;*
- *wykonanie 2024* *1.783.388 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025* *2.059.525,70 zł;*

(wykonanie za III kw. 2025 wyniosło 3.246.701,73 zł).

Gmina w całym okresie objętym WPF planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku, w tym w roku 2026 w wysokości 150.000 zł, w latach 2027 – 2031 po 50.000 zł rocznie.

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych ujętych w latach 2026 - 2031 przyjęte zostały na poziomie ostrożnościowym i nie przekraczają wartości wynikających z danych historycznych.

Ponadto w odniesieniu do merytorycznej poprawności projektu wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający zauważa co następuje:

- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszu „2026” wykazano kwoty niezgodne z wielkościami przyjętymi do projektu uchwały budżetowej na 2026 r. w zakresie kolumn: 2.1.1 (jest 13.469.902 zł, winno być 13.470.902 zł); 4.2, 4.2.1 (jest 15.000 zł, winno być 106.371,64 zł); 4.3, 4.3.1 (jest 828.250,64 zł, winno być 736.879 zł);
- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszach 2028 – 2031 kwoty ujęte w kolumnach 2.2, 2.2.1 są niższe niż wielkości ujęte w kolumnie 1.2.2;
- w załączniku Nr 1 do projektu uchwały WPF – Tabela WPF, w wierszu „2025”, w kolumnie 6 – „Kwota długu”, nie uwzględniono długu spłacanego wydatkami. Zgodnie z danymi sprawozdania Rb-Z za III kw. 2025 r. wielkość ta wynosiła 5.365,55 zł. Powyższe będzie miało również swoje odzwierciedlenie w prognozach budżetów lat następnych (w tym rok 2026), gdzie dokonuje się spłaty wskazanego zobowiązania (kolumny 10.7, 10.7.2, 10.7.2.1).

Skład Orzekający wydając opinię pozytywną o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 – 2031 podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym projektem, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych indywidualnych wskaźników spłaty zadłużenia, warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko